

VEČERNI LIST

Posamezna številka 30 vln.

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 30 vln.

Cene po pošti:

za celo leto . . . R 11.-

za pol leta . . . R 6.-

za četrt leta . . . R 4.-

za 1 mesec . . . R 1.50

Za Ljubljano mesečno 4.10

Uredništvo in uprava:

Kopitarjeva ulica št. 6

Uredn. telefon št. 50

Socialist Korač za srbske bankirje.

Grad, 20. jan. Glasilo srbskih komunistov »Radničke novine« je v 14. številki t. l. prineslo o socialističnem ministru Koraču cel članek, v katerem ga napada radi »njegovih načrtov« za rešitev valute. List pravi o Koraču:

»G. Korač je napisal doslej v zagrebški »Slobodi« nekoliko člankov o valutnem vprašanju. Ti članki so polni nasprotij in samo g. Koraču lastne zmedenosti. Koračevi članki se odlikujejo po dovršenem nepoznavanju stvari, o kateri piše. Nesposoben, da bi valutno vprašanje motil skozi prizmo marksizma, se zmedeno lovi med kvantitativno in nominalistično teorijo denarja, pri čemer dela največje in najneumnejše pogoške. Odkrivajoč dovršeno nepoznavanje načel marksističnega gospodarstva, je Korač v svojih člankih in govorih o valutnem vprašanju pokazal — še enkrat — svoj nenavadni pogum, ki meji že na drznost. Ker je v resnici skrajna drznost, pisati s tako domisljivostjo o stvarih, o katerih nima pojma. Sicer je pa to odlika vseh samoukov, ki menijo, da znajo vse in da morejo o vsem govoriti in pisati. V tisti bedni in brezbarvni duševni sredini, v kateri se giblje Korač (to so de-

mokrati s Kristanom in Bukšegom! Ur.), je on seveda vendar občutil svojo relativno premoč, pa ga je to vsekakor opogumilo in spodbudilo, da se tako nesmrtno osmeši.

G. Korač sploh nima svojega mnenja o valutnem vprašanju. On stoji na stališču srbske bankokracije in gre še celo dalje. Kajti dasi danes zastopa razmerje 4:1, vendar naglaša, da bi bila najboljša rešitev razmerje 10:1. In v svoji neprimerljivi zmedenosti ima g. Korač pogum, da trdi, da tako zamenjavo krone zahtevajo ravno interesi delavskih in revnih ljudi. Jasno je pa kakor beli dan, da zahteva korist delavcev in revnih ljudi, da se njihovi prihranki, v kolikor jih imajo, zamenjajo al pari, v razmerju 1:1, v višini letnega minimuma za ohranitev obstanka, kakor zahtevamo komunisti. Po logiki g. Korača je pa za delavce bolje, da n. pr. za svojih krvavo prihranjenih 6000 K dobe ob zamenjavi 600 namesto 6000 novih denarnih enot! Prava donkišoterija! Take medvedje usluge dela g. Korač delavskemu ljudstvu vsled svoje zmedenosti in šušmarstva, ki je bistvena odlika vsakega njegovega dela.

Konec šušmarstvu!

Politične stranke, ki imajo neiskren, nepristen program, program, ki ne odgovarja notranjemu prepričanju večine prištev, ampak služi le kot kulisa, za katero se vrše boji in spletke za prave cilje strankinih voditeljev; stranke, katere voditelji so se odtujili strankinemu programu in iz oportunizma, zaslepljenosti ali osebnih interesov vlačijo stranko po poteh, ki so njenemu programu tuje — take stranke označuje v vsem njihovem delovanju in nehanju nedoslednost in polovičarstvo. Take stranke niso nikdar sposobne, da bi izvedle kaj velikega, trajnega, za ljudstvo in državo koristnega. Njihovi politični, gospodarski in kulturni načrti so polni nedoslednosti in polovičarstva, in zato trhlji, njihova sredstva koruptna in nasilna.

Vse to opažamo vsak dan na demokratsko-socialističnem bloku, pod čegar težo ječi in hrope mlada Jugoslavija, dasi ima sto pogojev za svoboden, mogočen polet in razmah. Šolski zakon, agrarna reforma, volilni zakon, reforma valute — vse za nič, vse dosledno samo v polovičarstvu. V šolskem zakonu vlada nemoderen, protiljudski in protivredni duh, ki ga pa seveda po polovičarski navadi skušajo prikriti in zatajiti. Agrarno reformo so začeli izvrševati, dasi po priznanju samega ministra za agrarno reformo še nimajo nikakega pravega pojma ali načrta za rešitev tega velikega vprašanja, ki ga pa medtem na najbrezvestnejši način zlorabljajo v strankarske svrhe. Občinski volilni zakon uvaja na Hrvaškem pandursko ustno glasovanje ter izključuje od volilne pravice delavsko ženstvo, ki si v najtežjih razmerah služi svoj vsakdanji kruh in v premo-gih slučajih pomaga vzdrževati ali vzdržuje sama celo družino ali vsaj posamezne njene člane. Koliko maloposestniških in delavskih družin se ima za svoj obstanek in napredek zahvaliti edino-le prispevkom katerega svojih ženskih članov, ki troši svojo moč in zdravje v pridobitnem delu bodisi kot služkinja, tovarniška delavka, dnarica in podobno. Tu najdemo najsvetlejše zglede socialnega jumaštva, ko slabotna ženska celo življenje gara in si pritrkava grizljeje od ust, da vzdržuje ali vsaj pomaga vzdrževati mater, očeta, brate, sestre, njihovo posestvo ali lastno družino. Nezdružljive delavne razmere, borno, revno stanovanje in slaba, nezadostna hrana in kot posledica bolezni, prezgodnje hiranje in smrt so največkrat ženska usoda teh junakinj v priprosti delavski obleki. In temu ženstvu demokratsko-socialisti ne dajo volilne pravice, pač pa vsaki mestni ženski, ki je imela čas in priliko hoditi v šolo še v letih, v katerih si je morala manjšerčna proletarka že sama služiti svoj kruh.

Kako rešujejo demokratsko-socialisti valutno vprašanje, ne bomo govorili, saj vsa Jugoslavija odmeva protestov in ga ni med nami, ki bi bil s to rešitvijo zadovoljen.

Ni nam treba veliko govoriti niti o sredstvih te nenaravne družbe, ki se imenuje demokratsko-socialistični blok. Nasilje, korupcija, pomanjkanje, draginja in sto drugih muk čutimo vsi vsak dan na svoji koži in vse naše misli in čustva se čimdalje tembolj zgoščujejo v eno samo misel in voljo: Tako ne more in ne sme iti več dalje!

Vsak bister človek je mogel naprej vedeti, da se liberalni kapitalisti in absolutisti od včeraj niso čez noč izpremenili v demokrate, v resnične ljudske prijatelje, marveč so si naredili to ime le zato, da se pod njim vtihotapijo v novo dobo z vsemi svojimi prejšnjimi sebičnimi nagoni in cilji. Ravnotako se je dalo vnaprej misliti, da socialisti, ki stopi v kompanijo s tako družbo, ne misli na uresničenje socialističnega programa, ampak na vse kaj drugega. No, danes vemo vse to iz izkustva, danes je vse to celemu svetu očito.

Sedaj preostane le še eno vprašanje: Koliko časa naj ta polovičarska družba še šušmari v Jugoslaviji?

Premogarsko gibanje končano.

Pasivna rezistenca trboveljskih in hrastniških rudarjev je končana. O nji smo poročali že dvakrat, a nas je cenzura pobelila. Sedaj objavlja uradni dopisni urad sledeče:

Dne 20. t. m. je zaradi zagotovitve miru in reda dospela vojaška posadka v Trbovlje in Hrastnik. Isti dan je bil izdan poziv, da se mora odpustiti vsak, ki bi delal pasivno resistenco. Dne 21. t. m. so delavski zaupniki predlagali, naj se dami rok podaljša. Temu predlogu se delavstvo ni odzvalo in je produkcija padla še bolj. Zato je deželna vlada dne 22. t. m. dala zapreti vse jame v Hrastniku in Trbovljah, ter odredila odpust delavstva. Zvečer so se oglasili delavski zaupniki v Hrastniku in Trbovljah s prošnjo, naj se premo-govnik nemudoma zopet odpre. Objubili so, da takoj začno z normalnim delom, vendar so izrazili željo, naj se radi gibanja nikdo ne odpusti. Deželna vlada je zvečer izdala dovoljenje, da se jame še ponoči odpro, ako se delavstvo zaveže, da pojde še to noč na redno delo, ako bodo tudi v nedeljo delali in ako se zadovolji s tem, da za dobo pasivne resistence ne prejme minimalne mezde. Delavstvo je ponudbo sprejelo. Vlada bo poslala, kakor hitro bo produkcija zopet normalna, v revirje komisijo, katera bo proučila aprovi-zacijske in sanitarne razmere. Komisija pojde najprej v revirje, kjer se ni delala pasivna rezistenca.

LDU Ljubljana, 23. januarja. Pasivna rezistenca v Trbovljah je končana. Z ozirom na potrebna popravila in na to, da so nekateri delavci mogli šele danes zvedeti o sklepih delavstva in se šele vračajo od dalnejših bivališč, je pričakovati normalni uspeh produkcije šele v nekaj dneh. Da se nadoknadi zamujeno delo, se bo delalo to nedeljo. Tudi v Hrastniku se bo danes delo zopet pričelo.

Ententa išče vojakov.

LDU Pariz, 22. januarja. (DunKU) Reuter poroča: Anglija je sporočila vrhovnemu svetu, da ji ni mogoče poslati svojega dela čet v pokrajine, kjer se bo vršilo ljudsko glasovanje. Govori se, da bo tudi Italija sporočila isto. Francija bo torej morala sama vršiti službo v pokrajinah, v katerih bo ljudsko glasovanje. Anglijo so prosili, naj bi postavila v ta namen 25 bataljonov.

LDU Pariz, dne 22. januarja. (DunKU) »Temps« zanika angleško poročilo, da se bodo angleške čete, ki so bile določene za nemške pokrajine, kjer bo ljudsko glasovanje, odposlale v južno Rusijo. To vest pa zopet potrjuje »Petit Parisienovo« poročilo iz Londona, po katerem sta Lloyd George in maršal Wilson, ko sta dospela v London, popolnoma predru-gačila že izdane odredbe glede odposiljatve čet. Poudarjala sta, da vsled varstva kavkaških republik in Indije, ki je bilo sklenjeno v Parizu radi prodiranja boljševikov, ni več mogoče poslati 11 bataljonov v one nemške pokrajine, v katerih bo ljudsko glasovanje. V ta namen bodo poslali v Nemčijo samo 6 angleških bataljonov, in sicer 1 v Flensburg, 2 v Gdansk, 3 pa v Allenstein.

Madžarski protest.

LDU Budimpešta, 22. jan. (DunKU) OKU javlja: Ogrska mirovna delegacija je pariški mirovni konferenci predložila noto, v kateri protestira proti kršitvam belgrajskega premirja in proti krutostim, ki so jih zagrešile okupacijske čete sosednih držav.

Politične novice.

+ Razpuščena komisija za začasnno vodstvo likvidacije Kranjske dežele. Včerajšnji uradni list je objavil dr. Žerjavovo naredbo, s katero se razpušča komisija za začasnno vodstvo in likvidacijo bivše deželne uprave. Dr. Žerjav določa kuta-

Jugoslavija pojde proti boljševikom?

LDU Berlin, 22. januarja. (DunKU) Frankfurtski listi poročajo iz Pariza, da je ententa povabila Rumunijo k oboro-

ženi intervenciji na Ruskem. Ravnotako bosta povabljeni Češkoslovaška in Jugoslavija.

Londonski pakt.

Sinoči so dospale iz Pariza zle vesti, ki seveda niso še uradno potrjene. Iz Belgrada ni točnih poročil o tem, zato smo navezani na poročila iz tujih virov.

Poročila trde, da je vrhovni mirovni svet dal jugoslovanski delegaciji na raz-pelago: odrediti se otokom Visu, Lošinju, Pelagružu ter pristati na to, da se Wilsonova črta pomakne do Reke, Reka in Zader pa naj bi ostala samostojni državi pod nadzorstvom zveze narodov. Če Jugoslavija ne sprejme teh italijanskih zahtev, bi stopil v veljavo londonski pakt.

Poročilo iz Berlina pa poroča, da je »Corriere della Sera« prinesel naslednjo vest iz Pariza:

Ker vrhovni svet 20. t. m. dopoldne iz Belgrada ni dobil odgovora, je dal Nitti na zapisnik, da umika vse koncesije v korist Jugoslaviji ter da zahteva enostavno izvršitev londonske pogodbe. Popoldne so sporočili Nittiju odgovor belgrajske vlade, ki v vseh točkah, izjemši eno ne-bistveno točko, odklanja angleško-fron-coski-italijanski predlog. Nato je Nitti v popoldanski seji vrhovnega sveta potrdil svojo predpoldansko izjavo.

Ce je ta vest resnična, bo uveljavljen londonski pakt. Ta določa, da izgubimo vse od Italijanov zasedene kraje z Logatcem in Idrijo vred. Ostala pa bi nam Reka in Krški otoki. Čres in Lošinje ter večina dalmatinskih otokov bi prišla pod Italijo. Enako Zader in Šibenik. Domala cela severna Dalmacija bi bila italijanska. Na ta način bi dobili Reko, izgubili pa vse drugo.

Tak je položaj na podlagi sinoči do-šlih vesti. Predno o tej stvari več pišemo, pričakajmo uradnih poročil. Nesreča nam preti. Ostanimo mirni!

LDU Split, 22. januarja. (DDU) V pri-logovanju odgovora naše vlade na pred-log zaveznikov o rešenju jadranskega vprašanja piše »Jadran«: Nadejamo se, da bo odgovor ustrezal zahtevi vseh Jugoslovancev. Ta zahteva se osredotočuje v geslo: »Vsi Jugoslovani Jugoslaviji!« Za-dovoljiti nas ne more nobeno drugo reše-varja temu geslu. Vsaka druga rešitev bi nas in za vso Evropo pomenjala edi-nole odgoditev miru za kratko dobo in bi no vojno. Danes velja še za nas na eni strani geslo: »Balkan balkanskim naro-goslavlju!«, na drugi strani pa »Jugoslovani Ju-goslaviji!« Zadnji čas je! Mi vsi, vlada, parlament, pariška delegacija in naša jav-nost pričakujemo, da se jadransko in bal-

kansko vprašanje ne sme rešiti drugače. Zakaj dokler ti življenjski vprašanja ne bosta rešeni v smislu teh dveh gesel, Evropa ne bo imela miru.

LDU Split, 22. januarja. (DDU) K vesti, da je bil Jugoslaviji izročen ultimatum, piše »Nova Doba«: Mislimo, da zgo-dovina beleži malo takih činov nehvalež-nosti, kakor se sedaj vrši nad našim na-rodod. Mi smo prvi začeli krvavi boj za svobodo sveta proti sili in krivici; izkr-avali smo po moriških in sovražniških vešalih kot noben narod na svetu; vse prestolnice velikih zaveznikov so nas ob-sule s pohvalami in obljubami, sedaj nam pa pošiljajo ultimatum. Postavljajo nas pred dilemo: dovoli nam, da ti odsečemo eno nogo, ali pa ti odsečemo obe. List ugotavlja, da je bil ultimatum podan brez soglasja Amerike in nadaljuje: Poča-kati moramo z največjo mirnostjo, kako bo naša vlada odgovorila na ta ultima-tum, kako se bo rešila čast države. Zadnja beseda še ni izrečena.

Smrtna kazen na Ruskem odpravljena.

LDU Berlin, 22. januarja. (DunKU) »Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča: Sovjetska vlada je izdala dekret, da je smrtna kazen odpravljena ter da se ta kazen onim osebam, ki so že bile onso-jene na smrt, izpremeni v prisilno delo.

Izročitev Viljema.

LDU Berlin, 22. januarja. (DunKU) Po »Tägliche Rundschau« poročajo »Ti-mes« iz Pariza, da so se zastopniki zavez-niških vlad na pondeljkovi seji zedinili glede nasilnih odredb za izročitev Vilje-ma II.

LDU Berlin, 22. januarja. (DunKU) Po »Achtuhr-Abendblattu« poroča »Daily Mail« iz Haaga: Pravosodni minister je bival pet dni v Amerogenu. Bivši nemški cesar je vložil pri pravosodnem departementu pismeni protest proti svoji iz-ročitvi.

LDU Haag, dne 22. januarja. (DunKU) »Hollandisch Nieuws Bureau« poroča: Ka-kor se javlja iz zanesljivega vira, bo Nizo-zemska, jutri v petek ob dvanajstih, izro-čila odgovor na ententino prošnjo za izro-čitev bivšega nemškega cesarja.

Stavka v Italiji.

LDU Berlin, 22. januarja. (DunKU) »Lokalanzeiger« poroča iz Rima: Vlada je proti stavkarskemu gibanju izdala naj-strožje odredbe in proglasila v velikih me-stih obsedno stanje. Zbornica je sklenila, da bo vlado pri tem podpirala.

torja za oskrbovanje bivše vojvodine Kranjske. — To vest smo objavili včeraj s primernim komentarjem na čelu lista. Dr. Žerjav nam je seveda to zaplenil, kakor tudi napad na njegovo cenzuro.

+ **Korupcija na vse strani.** Pod tem naslovom piše belgajska "Tribuna": Zvedeli smo, da je g. Glumac, vodja socialistov-boljševikov v ..., nedavno dobil od vlade pod naslovom »obratno-trgovskega kapitala« za svoje »zadruge« tri milijone kron »posojila«. Vprašamo, ali je to res ali ne? Istotako smo zvedeli, da so gotovi sotrudniki »Pravde« nastavljeni za državne uradnike, a so še vedno »na delu in v službi« »Pravde«. Ali je to istina ali ne? Končno slišimo, da je neki mlad dijak dobil državno službo z 800 dinarji plače in edinim poslom: da razžene novosadsko socialistično »Slobodo«. Je-li tudi to resnica ali ne, gospodje demokrati? Torej korupcija brez konca in kraja! Enkrat proti socialistom, drugič pa z njimi skupaj! Le da nese!

+ **Riba smrdi pri glavi.** Pod tem geslom piše »Srbska Zora« o korupciji in neurednosti na železnicih in nadaljuje: Živiljske potrebe so vsak dan dražje, da se ne da živeti. Država nalaga carino tudi na najpotrebnejše predmete, da bi napolnila svojo blagajno, ne oziraje se na neznosno stanje državljanov. V tem se pa milijoni trošijo za liste, ki branijo vlado. Itd. itd. Je-li potem čudno, da korporacije in državljani ne vrše svoje dolžnosti nasproti državi, kakor bi morali? Jeli čudno, da jemljejo banke za posojeni denar protizakonite obresti — tudi po 25 % in dajejo za vloženi denar po 3 %? Jeli čudno, da oderuhi napredujejo, da trgovci neopravičeno dvigajo cene in skrivajo blago? V tem pa predstavljatelj države — vlada — skrbi edino za to, kako bi svojim članom zagotovila ministrske in poslanske stolice pri bodočih volitvah. In ona si še usoja prisvajati ime demokratske vlade?!

+ **Konkordat med Bavarsko in Rimom.** Po poročilih bavarskega finančnega odseka je izjavila bavarska vlada napram papeškemu nunciju, da je pripravljena skleniti konkordat.

+ **Glas krščanske matere.** V nekem kraju na Češkem se je vršil v šoli sestanek roditeljev in učiteljev. Kmalu nato je napisala krščanska mati sledeče pismo: »Na roditeljskem sestanku ste gospodje učitelji nam staršem očitali slabo vzgojo otrok. Predvsem ste se obračali do staršev otrok enega razreda, s katerimi baje ni mogoče nič opraviti. Pozabili pa ste nam, gospodje učitelji, povedati, da je razrednik v ravno tistem razredu gospod brez vere, ki je iz otrokom prepovedal moliti in se je iz verskega prepričanja otrok norčeval. Zdaj pa gre stvar dalje, ker se tudi v ostalih razredih molitev prepoveduje in mesto krščanskega pozdrava ste uvedli že davno: »Ljubim roko!« Na drug pozdrav gospodje učitelji sploh nečete odgovarjati. Otroci se sami pritožujejo, da v šoli delajo, kar se jim zljubi. Gospodje, na čigavi strani je krivda, da vaša avtoriteta v šoli gineva? Kako naj mi starši otroke navajamo, da vas spoštujejo, če vi v njih zatirate spoštovanje do Najvišje avtoritete, do Boga? Vi sami dobro veste, da so tam, kjer vlada krščanski duh, otroci ubogljivi, če bi jih bilo v eni rodini tudi dvanajst. Obratno, kjer teptajo vero, postane tudi iz enega otroka izvržek človeške družbe. Vi dobro veste, da se bodo krščanski starši branili in zato hodite tako v krogu in previdno, da ne bi naenkrat razdražili ljudske duše. Toda mi bedimo in bomo znali svoje pravice tudi braniti. Saj celo nema stvar brani svoje mladice. — B. Sochorova.« — Tako češka mati. Tudi pri nas bo vstalo na ti-soče krščanskih mater, ki bodo branile kot levinje krščansko vzgojo svojih otrok!

Dnevne novice.

— Volitve v pokrajinski zdravstveni svet za Slovenijo in Istro se bodo vršile na prihodnjem običnem zboru slovenskega zdravniškega društva v Ljubljani v magistratni dvorani dne 29. t. m. ob 16. uri.

— Železniški promet deloma ustavljen. Obratno ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani objavlja: S 23. januarjem t. l. izostanejo do nadaljnjega vsled pomanjkanja premoga na vseh progah južne železnice v območju obratnega ravnateljstva južne železnice v Ljubljani vsi dosednji redni osebni vlaki. V prometu ostanejo ekspresni vlaki med Parizom in Belgradom. Brzovlaka, ki vozita sedaj med Ljubljano in Belgradom, vozita na progi Ljubljana-Zagreb trikrat na teden, in sicer v ponedeljek, sredo in soboto. Na progi Zagreb dr. kol. — Sisak-Belgrad vozita redno vsak dan. Na progi Maribor-Ljubljana prevažata osebe tovarna vlaka št. 831/833 in obratno 858/860. Vlak št. 831/833 odhaja iz Maribora ob 9.05 in prihaja v Ljubljano ob 19.12. Vlak št. 858/860 odhaja iz Ljub-

ljane ob 6.25 in prihaja v Maribor ob 16.27. Na progi Zidani most-Sisak prevažata osebe tovarni vlak št. 501, ki odhaja iz Siska ob 6.40 in prihaja v Zidani most ob 10.35. V nasprotni smeri vozi vlak št. 502/520, ki odhaja iz Zidanega mosta ob 13.10 in prihaja v Sisak ob 19.23. Na progi Maribor-Grabstajn prevažata osebe tovarni vlak št. 442a/497, v nasprotni smeri pa vlak št. 470/472. Vlak št. 442a/497 odhaja iz Maribora ob 6.12 in prihaja v Grabstajn ob 15.30. Vlak št. 470/472 odhaja iz Grabstajna ob 5.58 in prihaja v Maribor ob 14.17. Na progi Pragersko-Kotoriba in v nasprotni smeri prevažata osebe tovarna vlaka št. 277 in 272. Vlak št. 277 odhaja iz Pragerskega ob 18.00 in prihaja v Kotoribo ob 22.03. Vlak št. 272 odhaja iz Kotoribe ob 24.49 in prihaja v Pragersko ob 5.43. Na progi Špilje-Ljutomer in v nasprotni smeri vozita vlaka št. 812a/813a in 1802/51. Na progi Zidani most-Ljubljana ostaneta v prometu vlaka št. 32a in 37a. Vlak št. 32a odhaja iz Ljubljane ob 14.15 in vlak št. 37a prihaja v Ljubljano ob 7.28. Na progi Ljubljana-Vrhnika vozita vlaka št. 2703 in 2704. Vozni red je razviden iz stenskega voznege reda. Na progi Ljubljana-Borovnica vozita vlaka št. 60 in 63. Vlak št. 60 prihaja v Ljubljano ob 7.00, vlak št. 63 odhaja iz Ljubljane ob 15.00. Na ostalih progah, in sicer Sinčavas-Železna kaplja-Slovenska Bistrica-Slovenska Bistrica mesto, Poličane-Konjice in Grobelno-Rogatec je obratno ravnateljstvo južne železnice prepustilo obratnim vodjem prosto roko, da v lastnem delokrogu uvedejo po potrebi v vsaki smeri dnevno po en vlak. Vlaka št. 858/860 in 831/833, ki vozita med Mariborom in Ljubljano in nasprotno, imata vedno zvezo za Zagreb.

— Nahrbtnik zamenjal je neki neznanec v nedeljo jutraj na gorenjskem vlaku na postaji Vižmarje. V velikem nahrbtniku, ki se nahaja sedaj v Ljubljani, je par moških čevljev, ena ženska srajca in zavitek (12 kolot) sukanca. V drugem nahrbtniku so jestvine, moška maja in več pisem, iz katerih se natančno vidi, kdo ima zamenjani nahrbtnik.

— Tiskarska stavka v Zagrebu bo trajala najbrže dalj časa. Štrajkujoči, ki jih je 600—700, so se razšli po deželi.

— Španska bolezen. Iz Mažarije poročajo, da se zadnje dni zopet širi španska bolezen. Umrljivost je velika in znaša 10 odstotkov. Ko je španska bolezen nastopala zadnjikrat, je znašala umrljivost samo 1 in pol odstotka.

— Skrb za mladino. Graški občinski svet je odobril v proračunu za l. 1920. en milijon kron za mladinsko skrbstvo, razen tega potrebna sredstva za uvedbo šolskih zdravnikov.

— Jugoslovanska in avstrijska krona. Dne 21. t. m. je na dunajski borzi za 100 jugoslovanskih kron bilo na prodaj 225—240 avstrijskih kron.

Ljubljanske novice.

lj Krekova prosveta. Vse služkinje in delavke se vabijo danes ob 8. uri zvečer na sestanek v Alojzijevešču, da se razgovorimo o nedeljskem ženskem shodu. — Odbor.

lj Čajni večer v Ljudskem domu, ki so ga sinoči priredile ljubljanske skupine J. S. Z., je lepo uspel. Dvorana je bila polna. Vse točke vsporeda, šaljivi prizori in kupletji so se lepo izvršile, za kar gre igralcem iskrena hvala! Hvala tudi neumornim tovarišicam, ki so res požrtvovalno skrbele za dobro postrežbo.

lj Begunci in izseljenci Odbor za okrajno organizacijo »Narodnega sveta za neodrešeno jugoslovansko ozemlje« za mesto Ljubljano in okolico poziva begunce in izseljence, katerim leži na tem, da se ustanovi dobra organizacija in da se begunske vprašanje kmalu in prav reši, ter hočejo pri tem sodelovati, da se zanesljivo udeležijo sestanka v soboto 24. januarja, ki se vrši ob pol 8. zvečer v restavraciji »Zlatorog« (Gosposka ulica) s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo o organizaciji in nje potrebi. 2. Izvolitev zapornikov. 3. Izpopolnitev okrajnega odbora za Ljubljano in okolico. — Odbor.

lj Železničarska prireditel v Ljudskem domu. Prejeli smo: Naše občinstvo opozarjamo na sledeče: 31. januarja (v soboto) bodo imeli južni in državni železničarji v Ljudskem domu večjo prireditev s plesom. Ker so mnogi vsled tega v zmoti, pojasnjujemo zadevo s tem, da sta prošilca za dvorano motivirala in podpirala svojo prošnjo tako, so to vsi železničarji brez razlike in da so že imeli v Ljudskem domu železničarske prireditve pod sodelovanjem poslanca Jožeta Gostinčarja. Niso pa povedali, da železničarjev, organiziranih v Prometni zvezi ni zraven (ki so hoteli isti dan sami napraviti v Ljudskem domu svojo zabavo) in da so to le člani socialistične in liberalne železničarske organizacije (morebiti pa navsezadnje tudi samo ene). Na ta način jim je bila oddana dvorana proti podpisu izjave, da končajo z vso stvarjo ob 2. po polnoči in da se ples vrši dostojno pod nadzorstvom mlenega učitelja, kakor

da mora biti vsa prireditel v mejah postene zabave. To naj zadošča vsem v pravo ravnanje.

lj Kavalirji! V naslednjem podajamo imenoma nekoliko ljubljanskih trgovcev, da bode naša javnost vedela kako »sijajno« da plačajo svoje nastavnice: Tvrdka I. Bonač, tovarnar, hišni posestnik itd. zahteva protipostavno od svojih nastavlencev, da mu delajo po 9 ur na dan in jih plača po 280 do 400 kron na mesec. Nastavnici, kateri imajo že po 8 do 12 let praktičnega dela za seboj. — A. Lilleg, duševni vodja ljubljanskih trgovcev, hišni posestnik, bivši načelnik gremija ljubljanskih trgovcev, sedaj rentir. Kot posebno sinekuro pa zaseda še mesto direktorja pri sladkorni centrali. Bil je že od nekdaj eden najbolj zagriženih nasprotnikov vsakega pokreta trg. nastavlencev, plača svojemu nad 50 let staremu, oženjenemu nastavljencu 500 kron na mesec. — A. Vesel, posestnik 3 hiš, dveh trgovin in trafike. V luksurijske namene pa ima tudi lasten avto. Plača svojim nastavljenkam začetne plače 70 kron na mesec, nastavljenki, katere pa je že 4 leta v trgovini pa 200 kron. V svoji »uvidenosti« ji je namreč zadnje čase povišal plačo od 150 na 200 kron. Vprašamo, ali nimamo nobenih potrebnih invalidov, kateri bi prevzeli njegovo trafiko? — Trgovski nastavnici.

lj Iz gledališke pisarne. Vsled boleznih odpade danes, dne 23. t. m. predstava »Rusalka« za abonement »C«, ter se ista vprižori v ponedeljek t. j. 26. t. m. za isti abonement. Danes ostane opera zaprta.

lj Prijeti postopači. V Dolenčevi šupi v Mestnem logu je danes ob 4. uri jutraj prišla policija 5 brezposelnih oseb, ki so sladko spali, zariti v mrvi. Vsa čedna petorica je bila že večkrat predkaznovana zaradi tatvine in drugih pregreh.

lj Mlad potepuh. Herman Scaršček iz Ročinja pri Kanalu na Goriškem, roj. leta 1896., se klati, odkar je zapustil vojake, brez dela okoli. Nima sredstev, nima nobenih dokumentov. Potikal se je v vojaški obleki po glavnem kolodvoru okoli, kjer ga je prišla vojaška policija, ki ga je izročila civilni policiji. Ta ga je zaradi vlačugarstva izročila okrajnemu sodišču.

lj Mlada begunka Hedvika Lončar, stara 15 let, blondinka, črno oblečena, pristrženih las, je pred približno desetimi dnevi ušla iz očetovske hiše neznanu kam. Kdor ve za njo, — ni izključeno, da je ušla v Zagreb ali v Trst, — naj naznani njeno bivališče njenemu očetu, g. Francu Lončarju v Spodnji Šiški, Celovška cesta št. 66.

lj Tatvina v baraki stvarne demobilizacije. Aretiran je bil dne 21. t. m. kleparski vajenec Ivan Čepelnik, ker je ukradel dva obroča.

lj Hitro izsledeno ukradeno blago. Dne 16. t. m. je bila ukradena na Sv. Petra cesti št. 47 gospe Mariji Rotar konjaka oprema. Tatvino je precej naznanila kolodvorski policijski ekspozituri, katerega je hitro izsledila, kje da se ukradeno blago nahaja in ga je vrnila lastnici.

lj 600 lir je izvalil Valentin Cescutti iz Sovodnja pri Gorici tvrdki Medic & Comp. v Sodnji ulici.

lj Večja množina tobaka in cigaret je bila zaplenjena Kočevanjema Antonu Marincu iz Jakšič in Jožetu Priskiju iz Banjeloke, katerega sta kupila od nekega invalida.

lj Umrli so v Ljubljani: Jurij Vidic, delavec, 50 let. — Fran Cerar, bivši natakar, 72 let. — Neža Tome, dnarica, 55 let. — Ivana Jakopin, tov. delavka, 39 let. — Katarina Govekar, delavka, 23 let. — Marija Jenko, pleskarjeva žena, 32 let. — Suzana Drazil, žena zaseb. uradnika, 29 let. — Anton Škerl, posestnik, 63 let. — Terezija Lončar, posestnica, 66 let. — Valentina Alojzija Osvald, usmiljenka, 62 let. — Terezija Hiti, mestna uboga, 69 let. — Helena Šolinc, usmiljenka, 69 let. — Jera Kališ, mestna uboga, 70 let. — Lucija Orehek, žena posestnika, 57 let. — Marija Delovc, kočarica, 56 let.

Razne novice.

r Dunaj in Gradec v inozemskih rokah. Sprico slabe avstrijske valute delajo inozemci v Avstriji z nakupom hiš in zemljišč najboljšo kupčije. Ako pojde tako naprej, preidejo velika mesta — posebno Dunaj in Gradec — kmalu v roke Amerikancev in Italijanov. Par tisoč dolarjev ali lir zadostuje za nakup najlepše hiše. Tako je kupil pred kratkim neki milanški trgovec v okolici Gradca veliko najeminsko hišo z mlinom, vrtom, stavbiščem in gozdno parcelo za 15.000 lir; s tem denarjem bi mogel v Italiji kupiti komaj vrt. Kako so včasih Nemci kričali, ako je kak slovenski sodržavljan za drag denar kupil v Mariboru ali drugod blizu jezikovne meje kako hišo ali posestvo. Sedaj kupujejo »kacelmaherje« njihovo zemljo za počen groš.

r Zima v Erkonosih je letos izredno ostra. Snega je 1 in pol do 2 metra, zameti so pa do 4 metre visoki. Viharji

so silni in onemogočujejo skoraj popolnoma turistični promet.

r Otroci ne smejo v gledališče. Ljudski magistrat je bil prisiljen, opozoriti starše, da glasom naredbi iz l. 1919. otroci pod 14 leti tudi v spremstvu staršev ne smejo k splošnim predstavam v gledališče. Tudi praški listi so pozvali policijo, naj zabrani otrokom obiskovanje gledališča.

Aprovizacija.

a Prodajalci aprovizacijskega petroleja se opozarjajo, da smejo prodajati petroleja le na nakaznice ali posebna nakazila in le po določenih cenah. Prestopke kaznuje državni urad zoper navijačce cen itd. — Vsak prodajalec naj razobesi razglas o listov v izložbeno okno, da bodo stranke lažje našle odkazane jim prodajalne petroleja. — Kje in koliko se bo dobilo petroleja na izkaznice, ki se izdajajo po 23. januarju 1920, se bo objavilo v listih.

a Prodaja petroleja na A izkaznice za rodbine. Na vsak prvi odrezek petrolejske A izkaznice se dobi 1 liter petroleja, ki stane 8 kron v sledečih trgovinah V I. okraju: Na št. 1 do 195 pri Ravni karju, na št. 196 do 390 pri Ojstrici, na št. 391 do 555 pri Zirkelbachu. — V II. okraju: na št. 1 do 190 pri Schiffnerju, na št. 191 do 390 pri Trdini, na št. 391 do 585 pri Tavčarju, na št. 585 do 785 pri Košaku, na št. 786 do 930 pri Kavčiču. — V III. okraju: na št. 1 do 200 pri Vlačniku, na št. 201 do 295 pri Tenenčiču, na št. 296 do 585 pri Podražju, na št. 586 do 760 pri Kranjcu. — V IV. okraju: na št. 1 do 395 pri Staculu, na št. 396 do 590 pri Elbertu, na št. 591 do 785 pri Leskovec & Meden, na št. 786 do 980 pri Jesetu, na št. 981 do 1175 pri Medici, na št. 1176 do 1370 pri Jemcu, na št. 1371 do 1500 pri Svetelu. — V V. okraju: na št. 1 do 390 pri Strancerju, na št. 391 do 585 pri Krivcu, na št. 586 do 780 pri Zorcu, na št. 781 do 975 pri Stupici, na št. 976 do 1180 pri Sarku. — V VI. okraju: na št. 1 do 560 pri Ant. Mencingerju, na št. 561 do 760 pri Simončiču, na št. 761 do 960 pri Mencingerju. — V VII. okraju: na št. 1 do 195 pri Simončiču, na št. 196 do 390 pri Glaviču, na št. 391 do 550 pri Pintarju. — V VIII. okraju: na št. 1 do 195 pri Mencingerju, na št. 196 do 310 pri Zormanu. — V IX. okraju: na št. 1 do 195 pri Česnovarju, na št. 196 do 395 pri Klemencu, na št. 396 do 420 pri Marenčetu.

a Prodaja petroleja na B izkaznice za samce. Na vsak prvi odrezek petrolejske B izkaznice se dobi pol litra petroleja. B izkaznice se dobi 1 liter in pol liter stane 8 kron. — V I. okraju: na št. 1 do 280 pri Čermak & Val. — V II. okraju: na št. 1 do 100 pri Kavčiču, na št. 101 do 400 pri Miheliču. — V III. okraju: na št. 1 do 272 pri Steinerju. — V IV. okraju: na št. 1 do 130 pri Svetelu, na št. 131 do 520 pri Leskovec & Medenu. — V V. okraju: na št. 1 do 530 pri Sarku, na št. 531 do 600 pri Gospodarski zvezi. — V VI. okraju: na št. 1 do 250 pri T. Mencingerju, na št. 251 do 500 pri Legatu. — V VII. okraju: na št. 1 do 40 pri Pintarju, na št. 41 do 130 pri Pretnarju. — V VIII. okraju: na št. 1 do 102 pri Zormanu. — V IX. okraju: na št. 1 do 65 pri Fojkarju.

a Prodaja petroleja na C izkaznice za obrtnike. Na vsak prvi odrezek petrolejske C izkaznice se dobi 1 liter in pol petroleja. Liter petroleja stane 8 kron. — V I. okraju: na št. 1 do 40 pri Čermaku & Val, na št. 41 do 132 pri Verhovcu. — V II. okraju: na št. 1 do 20 pri Miheliču, na št. 21 do 73 pri Jerančiču. — V III. okraju: na št. 1 do 40 pri Steinerju, na št. 41 do 136 pri Sokliču. — V IV. okraju: na št. 1 do 121 pri Jesetu. — V V. okraju: na št. 1 do 105 pri Gospodarski zvezi, na št. 106 do 132 pri Zorcu. — V VI. okraju: na št. 1 do 45 pri Legatu, na št. 46 do 92 pri Mehle-Vrečar, Poljanska cesta. — V VII. okraju: na št. 1 do 104 pri Pretnarju. — V VIII. okraju: na št. 1 do 63 pri Kugovniku. — V IX. okraju: na št. 1 do 112 pri Marčetu, na št. 113 do 188 pri Fojkarju.

Narodno gledališče.

Opera.

24. jan. Mignon. Abonm. B (sobota)
25. jan. Rigoletto. Izven abonm. (nedelja).

26. jan. Zaprto. (Ponedeljek.)
27. jan. Mignon. Abonm. A (torek)
28. jan. Boheme. Abonm. E (sreda)

Drama.

23. jan. Zaprto. (Petek.)
24. jan. Nočni čuvaj. Abonm. D (sobota).

25. jan. pop. Pepelka. Izven abonm. (nedelja).

25. jan. zvečer. Nočni čuvaj. Izven abonm. (nedelja).

26. jan. Korenček. Ženitev. Abonm. D (ponedeljek).

27. jan. Zaprto. (Torek.)
28. jan. Brezdno. Abonm. C (sreda)

Odgovorni urednik Jože Rutar.

Izdajatelj konzorcijski »Večerni list«.

Tisk »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubljani.